

dr. Paul Kestelijn

Op 15.1.2005 sloot dr. Paul Kestelijn een loopbaan af als orthopedisch chirurg in het A.Z. Sint-Lucas Brugge. Zijn opleiding bracht hem van Leuven naar Kalamazoo in Michigan. Hij startte in 1972 als tweede orthopedist in associatie met dr. Ignace Vanden Berghe. De prothese-chirurgie was pas sinds enkele jaren in België geïntroduceerd. De differentiatie tegenover de algemene heekunde was nog een zoekproces.

Van 1980 tot 1992 was hij bestuurslid van de Belgische Vereniging Orthopedie en Traumatologie. In 1984 werd hij diensthoofd orthopedie. In 1986 werd hij stagemester voor de partiële opleiding van twee artsen orthopedie in opleiding. In 1992 werd hij lid en in 1998 voorzitter van de erkenningscommissie orthopedische heekunde. Zijn werkveld strekte zich uit over het wetenschappelijke, organisatorische en klinische terrein. De prothesechirurgie kende een explosieve ontwikkeling. De reputatie van de dienst orthopedie groeide. Daar staat een belangrijke politiek van stafuitbreiding en dienstorganisatie achter.

Dr. Kestelijn vat z'n loopbaan samen met: "Ik deed gewoon mijn werk". Bij nader toezien komen toch buitengewone

aspecten naar boven. Dr. Kestelijn stelde steeds hoge eisen aan z'n werk. Hij denkt dat het nog beter kon, trouwens. Hij wilde de beste collega's in de associatie. Hij bewaart de beste herinneringen aan de samenwerking met het verpleegteam. De verpleegkundigen speelden een essentiële rol in de werkzaamheden in het operatiekwartier en op de verpleegeenheid.

We wensen dr. Kestelijn veel succes in z'n toekomstplannen. Deze situeren zich o.a. in reizen en kunst.

dr. Emmanuël Nelis, *hoofdgeneesheer*

dr. Staf Dotremont

Op 2 mei 1972 vatte dr. Staf Dotremont in het A.Z. Sint-Lucas Brugge z'n loopbaan aan als internist. Hij werd in Hoegaarden geboren, maar zijn kindertijd maakte van hem een Vlaamse Brusselaar. Hij bracht de traditie van de dienst inwendige geneeskunde van het UZ Leuven naar Brugge. Na zijn opleiding van vijf jaar tot internist-cardioloog, bleef hij nog twee jaar als adjunct-kliniekhoofd verbonden aan het UZ Leuven bij de dienst nefrologie. Hij ligt aan de basis van de hemodialyse in het A.Z. Sint-Lucas Brugge. Zijn interesse ging vrij vlug terug naar de cardiologie. Dit bleef zijn hoofdactiviteit tijdens zijn verdere loopbaan in het ziekenhuis.

Dr. Dotremont maakte een "bypass" over twee generaties. Aan de ene kant staat de periode waar het diagnostisch arsenaal door de stethoscoop en de anamnese werd uitgemaakt. Het therapeutisch arsenaal bestond uit een beginnend spectrum van medicatie (digitalis, diuretica, betablokkers) dat echter vaak aangevuld werd met "rust". Er ging veel aandacht naar kleplijden, al dan niet na acuut gewrichtsreuma. De interesse voor angor groeide. De diagnostische procedures werden meer invasief.

De tweede generatie in de cardiologie staat voor superspecialisatie, acute en invasieve tussenkomsten. Samenwerken binnen de regio zou een belangrijke keuze worden, om de snelle groei van technische ontwikkelingen het hoofd te bieden en steeds de optimale zorgen aan de patiënten te kunnen blijven bieden. Dr. Dotremont kijkt tevreden terug op de taakverdeling en samenwerking met de collega's in het ziekenhuis en de cardiologische en cardiochirurgische dienst in het AZ Sint-Jan.

Dr. Dotremont was meer dan 10 jaar diensthoofd inwendige geneeskunde. Hij maakte een gestage groei mee van de dienst. Z'n stelregel is dat een stafuitbreiding telkens moet uitgaan naar een collega die beter is dan uzelf.

In de cardiologie van vandaag en morgen blijft het menselijke engagement voor de patiënt erg belangrijk.

We bewaren van dr. Dotremont graag de herinnering van dit hartelijke in het contact met de patiënt.

Op 10 december 2004 vierde de dienst inwendige geneeskunde z'n loopbaan met een schitterend symposium waar z'n generatiegenoot prof. dr. Fevery geflankeerd werd door prof. dr. Van De Werf, prof. dr. Peeters en prof. dr. Verslype. Zij brachten een multidisciplinaire bijdrage over de inwendige geneeskunde, maar ook over de loopbaan van dr. Dotremont.

We wensen dr. Dotremont de komende jaren veel voldoening.

dr. Emmanuël Nelis, *hoofdgeneesheer*

Symposia

17/03/05	Pentalfa: Ziekenhuisinfecties - de tol van de moderne geneeskunde?
24/03/05	Pentalfa: Faecale incontinentie
14/04/05	Pentalfa: Kinderreuma
10/05/05	Bekkenbodemkliniek
12/05/05	Pentalfa: Leverfalen (acuut of chronisch)

Telkens om 20.00 u in het auditorium van het A.Z. Sint-Lucas.

Colofon

Verantwoordelijke uitgever: Dr. Emmanuël Nelis, hoofdgeneesheer
 Redactieleden: Dr. Roger Crombez (radiotherapie-oncologie), Dr. Stefaan Geerts (psychiatrie), Dr. Johan Robbrecht (labo), Dr. Henk Thieren (heekunde), Dr. Jan Victor (orthopedie), Dr. Griet De Brabanter (reumatologie), Dr. Thierry De Schrijver (radiologie), Dr. Philippe Van Hootegem (gastroënterologie), Dr. Christoph Verhoye (ori), Dr. Daniel De Coninck (heekunde), Dr. Kristof Ramboer (radiologie), Dr. D. Wynsberghe (huisarts)

Algemeen Ziekenhuis **Sint-Lucas** vzw

Sint-Lucaslaan 29, 8310 Brugge
 tel. 050-36 91 11, fax 050-37 01 27
 e-mail : info@stlucas.be
 website : www.stlucas.be

Viermaandelijks tijdschrift
 Jaargang 9, nummer 27
 Maart 2005
 Afgiftekantoor Brugge 1, 2e afdeling

Editoriaal

In deze bijdrage van de Nieuwsbrief gaat de meeste aandacht naar **artsen**.

Drie artsen beëindigden hun loopbaan. Dit geeft ons de kans onze waardering te uiten voor de carrière van cardioloog dr. Staf Dotremont, orthopedist dr. Paul Kestelijn en radioloog dr. Paul Mattelaer. Het doet ons terugblikken op een portie geschiedenis van de naoorlogse ontwikkelingen in de gezondheidszorg.

De staf verjongt zich ondertussen onafgebroken. Dr. Pieter Vandaele, een nieuwe radioloog, stelt zich voor.

In de vorige nieuwsbrief las u reeds over de samenwerking urologie-gynaecologie in de bekkenbodemkliniek. Nu komt de dienst urologie met haar **Prostaat Centrum** naar buiten. Geïntegreerde projecten met een patiëntgericht aanbod verdienen onze aandacht.

U treft ook de geactualiseerde artsenlijst aan, die we u jaarlijks aanbieden. Op deze manier kunt u de zoektocht naar informatie en de weg naar communicatie aanzienlijk sneller laten verlopen.

Informatie en communicatie is ook het onderliggend thema in het samenwerkingsprogramma van het A.Z. Sint-Lucas met de **huisartsenkringen** HABO en West-Meetesland (tot vorig jaar vertegenwoordigd door de kringen Maldegem en Knesselare-Beernem) en SIT regio Brugge.

Wetenschappelijke activiteiten in het A.Z. Sint-Lucas

"Medicine is an art, based on science"
 (sir William Osler)

Versillende initiatieven in het ziekenhuis streven ernaar het wetenschappelijke aspect van de medische praktijk te ondersteunen. De wetenschappelijke commissie van de Medische Raad is reeds vele jaren actief om dit te stimuleren en te coördineren.

1. Symposia

Jaarlijks wordt een viertal symposia voor stafleden en huisartsen georganiseerd. Nieuwe diagnostische en therapeutische mogelijkheden worden dan toegelicht en de interactie tussen huisarts en specialist wordt benadrukt. Ook in 2005 wordt terug een interessant programma voorbereid waarover u nog verdere details zal krijgen.

2. Medische bibliotheek

De medische bibliotheek, gesitueerd op de gelijkvloerse verdieping naast de inkomhal, bevat naast de klassieke medische tekstboeken en enkele toonaangevende tijdschriften ook de nodige informaticatechnologie voor elektronische toegang tot de medische literatuur. Ook huisartsen die dit wensen, kunnen hiervan gebruik maken.

(contacteer: dr. R. Crombez, verantwoordelijke medische bibliotheek, 050 36 90 71)

We geven even een overzicht van de realisaties van het afgelopen jaar.

We realiseerden een samenwerkingsprotocol rond ADHD, samen met 6 andere voorzieningen uit de regio (zie www.stlucas.be/info_artsen/downloads.htm). Een afstemming van het pre-operatief onderzoek tussen meerdere ziekenhuizen uit Noord- en Midden West-Vlaanderen heeft de ambitie dit jaar te kunnen afgewerkt worden. Een proefproject om samen te werken rond de opvolging van de gastro-intestinale oncologiepatiënt moet worden geëvalueerd. Op het vlak van telematica overwegen we de toegankelijkheid voor de huisarts in de resultatenserver van opgenomen patiënten.

Dit zijn meteen de meest tastbare resultaten van het overleg. Tussendoor blijft het open debat tussen de partners belangrijk. We gaan dit jaar terug rond de tafel zitten. Ik doe graag een oproep naar u om uw ideeën en verlangens aan te brengen, zodat onze agenda terug op een zo gevarieerd en boeiend mogelijke manier samengesteld wordt: ene@stlucas.be.

Deze Nieuwsbrief begint met een bijdrage van dr. Van Hootegem over de **wetenschappelijke activiteiten** in het A.Z. Sint-Lucas.

dr. Emmanuël Nelis
hoofdgeneesheer

3. Medische stafvergaderingen

Ieder jaar volgen een twintigtal artsen-specialisten in opleiding (GSO) of stagiairs (studenten 6de jaar) een deel van hun opleiding in het A.Z. Sint-Lucas.

In het kader van deze opleidingsfunctie worden regelmatig door de diverse disciplines wetenschappelijke stafvergaderingen georganiseerd. Hierbij worden casuïstische mededelingen afgewisseld met meer theoretische uiteenzettingen. De multi-disciplinaire oncologische consulten hebben dit aanbod de laatste jaren nog uitgebreid.

4. Pentalfa

Als lid van het Vlaams Ziekenhuisnetwerk K.U. Leuven is het A.Z. Sint-Lucas de gastlocatie (tweemaal per maand) voor het interactief postgraduaat afstandsonderwijs "Pentalfa", ingericht door de verschillende diensten van het U.Z. Leuven. Dit laat in onze regio toe zonder verre verplaatsing interessante symposia bij te wonen over gevarieerde onderwerpen. Meer info op : <http://www.med.kuleuven.ac.be/pentalfa>

5. Klinische studies

Heel wat disciplines in het ziekenhuis nemen regelmatig deel aan onafhankelijk klinisch onderzoek (studies, of met de Engelse term "trials"). Dit kan ongetwijfeld de globale kwaliteit van de behandeling in het ziekenhuis verbeteren. Studies vereisen immers goed omschreven behandelings-

protocolen en afspraken die ook buiten studieverband blijven gelden. Externe organisaties die de studie superviseren en beoordelen, stimuleren de kwaliteit van de geleverde zorg. Door deelname aan studies kunnen vaak nieuwe veelbelovende behandelingen aan patiënten aangeboden worden vooraleer ze algemeen beschikbaar zijn. De meeste studies in het ziekenhuis zijn zogenaamde fase III-studies. Hierbij worden medicaties die bewezen hebben aanvaardbaar te zijn voor menselijk gebruik (fase I) en een potentieel gunstig effect te hebben (fase II), onderzocht en vergeleken met een standaardbehandeling. Dit gebeurt

Nieuwe arts: dr. Pieter Vandaele, radioloog

Begin 2005 startte ik als radioloog in het A.Z. Sint-Lucas in associatie met dr. Verhaeghe, dr. De Schrijver, dr. Ramboer, dr. Goris en dr. Dekimpe.

Hoewel een deel van de roots van mijn familie zich in de Westhoek situeert, ben ik afkomstig uit Duffel. Het grootste deel van mijn jeugd bracht ik door in de regio Mechelen. Na mijn studies geneeskunde in Namen en Leuven koos ik voor een verdere opleiding in de radiologie. Deze bracht me op vele plaatsen - AZ Damiaan Oostende, UZ Gasthuisberg Leuven, Boston en Rijsel - waar ik telkens zoveel mogelijk radiologische kennis en levenservaring trachtte op te doen. Samen met de collega's van de dienst wil ik me inzetten voor een verdere uitbouw van een kwalitatief hoogstaande en patiëntvriendelijke dienstverlening. Radiologie speelt meer dan ooit een zeer centrale rol in de geneeskunde.

In het huidige tijdperk van informatisering en snelle technologische evolutie in de geneeskunde - a fortiori in de medische beeldvorming - mag de menselijke communicatie niet verwaarloosd worden. Multidisciplinair overleg en feedback

Nieuwe artsen-consultanten in het ziekenhuis

Consulentschap pijntherapie

Sinds 10 januari verzorgen twee artsen van het chronisch multidisciplinair pijncentrum van het A.Z. Sint-Jan een consultatie pijntherapie in ons ziekenhuis.

Dr. Ann Ver Donck en **dr. dokter Mayken Gorissen** houden afwisselend spreekuur op maandagmorgen van 9.00 tot 11.00 uur. De raadplegingen vinden plaats in de consultatieruimte van dr. Myny (derde verdieping - centrale hal). De artsen-consultanten verrichten verder ook nog therapeutische prestaties in het operatiekwartier. Een afspraak kan worden gemaakt via het secretariaat anesthesie (tel. 050/36 90 05). Ook voor consulten aan bed wordt liefst een gewone consultaanvraag op het secretariaat anesthesie bezorgd.

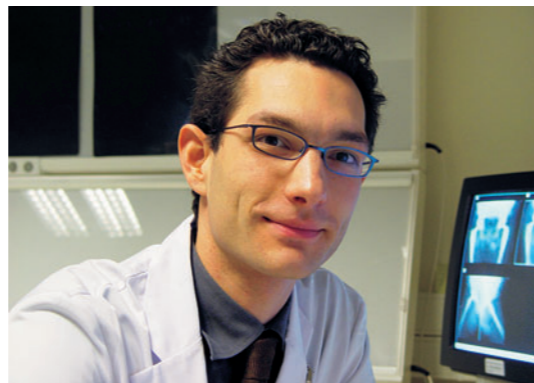
dr. Ann Ver Donck

dr. Mayken Gorissen

meestal door randomisatie waarbij door toevalsbeslissing uitgemaakt wordt of de patiënt de experimentele nieuwe behandeling dan wel de standaardbehandeling zal krijgen. De uitleg aan de patiënt over de potentiële waarde van de studie en van het principe van randomisatie vraagt heel wat communicatie en tijd. De huisarts wordt hier best zoveel mogelijk bij betrokken.

dr. Philippe Van Hootegem
voorzitter Medische Raad
050 36 90 40

blijven noodzakelijk om het complexe raderwerk van de gezondheidszorg goed geolied te laten verder draaien. We zullen dus ook in de toekomst ons best blijven doen om de relatie met de verwijzende artsen te optimaliseren. Ik ben zeer verheugd in dit gezond ambitieuze ziekenhuis te kunnen starten en hoop alvast een waardige opvolger te zijn van mijn voorganger dr. Paul Mattelaer.

Tot bij gelegenheid,
Pieter Vandaele

Consulentschap radiotherapie

Dr. Isabel Hutsebaut is sinds 1 januari gestart als consulent radiotherapie. Zij houdt afwisselend met dokter Staelens raadpleging op donderdagnamiddag vanaf 14.00 uur. De consultaties vinden plaats in het lokaal op de tweede verdieping. Dr. Hutsebaut woont ook de MOC kranen van de dienst gastro-enterologie bij. Afspraken kunnen worden gemaakt via het secretariaat isotopen (tel.nr. 050/36 92 70).

Langs deze weg willen wij dr. Ver Donck, dr. Gorissen en dr. Hutsebaut van harte welkom heten. We wensen hen veel succes toe.

dr. Emmanuël Nelis
hoofdgeneesheer

dr. Isabel Hutsebaut

dr. Lorenzo Staelens

Prostaat Centrum Brugge

Sinds 1 februari 2005 is de dienst urologie (dr. Vanden Bussche en dr. Kimpe) gestart met een Prostaat Centrum. Mevrouw Martien Ameye is hiervoor verantwoordelijk als verpleegkundige.

Het doel is tweërlei.

In eerste instantie richt het centrum zich naar de oudere patiënten met plasklachten ten gevolge van benigne prostaathypertrofie. We willen deze groep vooral informeren over klachten en mogelijke behandelingen en bij wie ze hiervoor terecht kunnen. Dit initiatief is vooral geboren uit de vaststelling dat er bij mannen nog een grote desinformatie en zelfs taboe rust op alles wat met plasklachten en de prostaat verband houdt. Het gaat hierbij vooral over informatie over en sensibilisatie rond de problematiek. Zoals u weet is er een goede medicale therapie voor deze problematiek, maar worden dergelijke medicijnen nog steeds niet terugbetaald. Bij het geven van informatie benadrukken wij steeds dat de huisarts het eerste aanspreekpunt is. De gegeven informatie kunt u trouwens terugvinden op de website van het A.Z. Sint-Lucas: www.stlucas.be.

In tweede instantie richt het centrum zich naar de prostaatkankerpatiënt met vaststaande diagnose. Hierbij gaat het vooral om de begeleiding van patiënt en familie vanaf het "slecht nieuws"-gesprek tot peri-operatieve hulp en desnoods terminale hulp. In deze fase is er samenwerking met onze palliatieve verpleegkundigen en het Palliatief Support Team.

De contactpersoon is mevrouw Martien Ameye via het nummer 050 36 98 22.

dr. Ludo Vanden Bussche en dr. Bart Kimpe.

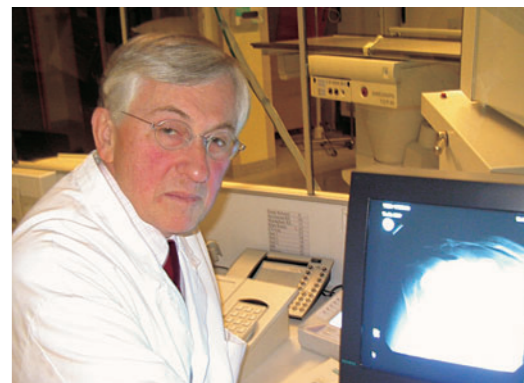
dr. Paul Mattelaer na een bloeiende radiologische praktijk doorgelicht

Dr. Paul Mattelaer ontvangt mij niet in een traditioneel kantoor. Kantoren zijn verdwenen ten voordele van onderzoekslokalen die met hun gesofisticeerd materiaal meer weg hebben van stuurcabines van vliegtuigen en van een verslagkantoor of "protocolzaal".

Dr. Baert heeft de dienst radiologie in de tijd geopend, maar na korte tijd werd hij prof aan de KU Leuven. Toen werd dr. Jacky Van Mulders de eerste resident-radioloog in het A.Z. Sint-Lucas. Dr. Mattelaer associeerde met dr. Van Mulders in 1972. In die tijd was de medische staf vrij beperkt.

In z'n eerste periode heeft dr. Mattelaer zich intens toegelegd op de angiografie. Deze nieuwe technologie kende diverse toepassingen, nu grotendeels verdrongen door de niet-invasieve CT en MRI. Angiografie was erg intensief en tijdrovend. Naast de viscerale angiografie legde hij zich vooral toe op de pulmonale en cerebrale angiografie, gestimuleerd door respectievelijk dr. Dotremont en dr. Goethals. Interventionele radiologie had toen ook een belangrijke plaats in de courante medische praktijk. Onder impuls van wijlen dr. Vanfleteren begon hij de perimictionele suprapubische cystografie om urinereflux naar de nieren op te sporen bij zuigelingen en kleine kinderen. In totaal heeft hij meer dan 4 000 van die onderzoeken uitgevoerd. Percutane transhepatische cholangiografie (opspraak-Röntgenfoto van de galwegen met een naald door huid en lever) was in die tijd de enige methode om een obstructieve van een niet-obstructieve icterus te onderscheiden. Soms werd overgegaan tot het plaatsen van een percutane stent in de galwegen of werden slokdarmvarices percutaan geëmboliseerd.

De tweede helft van z'n loopbaan is getekend door de realisatie van de afdeling Echografie en de Computer Tomografie (CT-scan). Dr. Mattelaer zocht de nodige opleiding en vond deze in universiteiten van Leuven, Besançon, Cardiff, Nijmegen en Eindhoven. De impact van deze nieuwe technologieën veranderde op een uiterst drastische wijze de

diagnostische oppuntstelling van vele ziekten.

In Brugge werd voor het eerst in Europa gebruik gemaakt van de laserprinter die snel transparante foto's maakt van gedigitaliseerde beelden. Ook voor het eerst in België werd een injectiepomp gebruikt om met afstandsbediening contraststof toe te dienen bij CT-onderzoeken. "Een van mijn belangrijkste keuzes is de associatie met dr. Verhaeghe om de dienst verder uit te bouwen", zegt mij dr. Mattelaer.

Dr. Mattelaer heeft veel interesses. Hij is niet zomaar te vatten in één omschrijving. Hij is een renaissancewetenschapper die zich niet laat vastpinnen op één gebied. Binnen de radiologie hield hij er aan te publiceren, zelfs tot in 2004. Tweemaal was hij voorzitter van de "Belgische Vereniging van Radiologie". Hij organiseerde meerdere symposia. In de aanvangsjaren van het ziekenhuis organiseerde hij multidisciplinaire kranen en als lezer, ook buiten de radiologie, was hij als vanzelfsprekend de stichter van de "Medische Bibliotheek".

Dr. Mattelaer kijkt met tevredenheid terug op z'n loopbaan. Het A.Z. Sint-Lucas kijkt eveneens dankbaar terug op de medische en geheel-menselijke bijdrage van Dr. Mattelaer. Ik noteer z'n slotzin van het gesprek: "Ik laat een florissante dienst achter!".

dr. Emmanuël Nelis
hoofdgeneesheer

De parkeerperikelen blijven een grote zorg. Daar verneemt de huisarts ongetwijfeld geregeld klachten over. Of de huisarts blijft zelf in de file aanschuiven. Op korte termijn blijft het voorlopig werken met onvoldedige oplossingen. Op langere termijn wordt de bouw van een parkeertoren voorzien. Voor huisartsen zijn er vóór de hoofdingang vier parkeerplaatsen voorbehouden.